

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-045 (Devralma)
Karar Sayısı : 24-25/601-251
Karar Tarihi : 06.06.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Osman Can AYDOĞDU, Elif TÜRLEK, Mücahit CEYLAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Polat Enerji Yatırımları AŞ
Gürsel Mahallesi Yankı Sokak Polat Ofis Blok No:27B/8
Kâğıthane/İstanbul

- D. DOSYA KONUSU:** i) Meltem Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin sermayesini temsil eden payların tamamının Erguvan Enerji Elektrik Üretim AŞ tarafından devralınması, (ii) Şua Elektrik Üretim AŞ'nin sermayesini temsil eden payların tamamının İş Enerji Yatırımları AŞ tarafından devralınması ve (iii) Doruk Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin sermayesini temsil eden payların tamamının Polat Holding AŞ tarafından devralınması işlemlerine izin verilmesi talebi.
- E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.05.2024 tarihli, 51939 sayılı yazı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 31.05.2024 tarih ve 2024-2-045/Ö sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- Başvuruda, i) Polat Holding AŞ (POLAT HOLDİNG) tarafından tek kontrol edilen Meltem Enerji Elektrik Üretim AŞ (MELTEM ENERJİ)'nin sermayesini temsil eden payların tamamının POLAT HOLDİNG ve İş Enerji Yatırımları AŞ (İŞ ENERJİ) tarafından ortak kontrol edilen Polat Enerji Yatırımları AŞ (POLAT ENERJİ) bünyesindeki Erguvan Enerji Elektrik Üretim AŞ (ERGUVAN ENERJİ) tarafından devralınması (Birinci İşlem); ii) POLAT HOLDİNG ve İŞ ENERJİ tarafından ortak kontrol edilen POLAT ENERJİ bünyesinde yer alan Şua Elektrik Üretim AŞ (ŞUA ELEKTRİK)'nin sermayesini temsil eden payların tamamının İŞ ENERJİ tarafından devralınması (İkinci İşlem) ve iii) POLAT HOLDİNG ve İŞ ENERJİ tarafından ortak kontrol edilen POLAT ENERJİ bünyesinde yer alan Doruk Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin (DORUK ENERJİ) sermayesini temsil eden payların tamamının POLAT HOLDİNG tarafından devralınması (Üçüncü İşlem) işlemlerine izin verilmesi talep edilmektedir.
- Bildirime konu Birinci İşlem ile POLAT HOLDİNG tarafından tek kontrol edilen devre konu MELTEM ENERJİ'nin nihai olarak POLAT HOLDİNG ve Türkiye İş Bankası AŞ (İŞBANK) tarafından ortak kontrol edilmesi, İkinci İşlem ile nihai olarak POLAT HOLDİNG ve İŞBANK tarafından ortak kontrol edilen ŞUA ELEKTRİK'in İŞ ENERJİ tarafından tek kontrol edilmesi, Üçüncü İşlem ile aynı şekilde nihai olarak POLAT HOLDİNG ve İŞBANK tarafından ortak kontrol edilen DORUK ENERJİ'nin POLAT HOLDİNG tarafından tek kontrol edilmesi hedeflenmektedir.

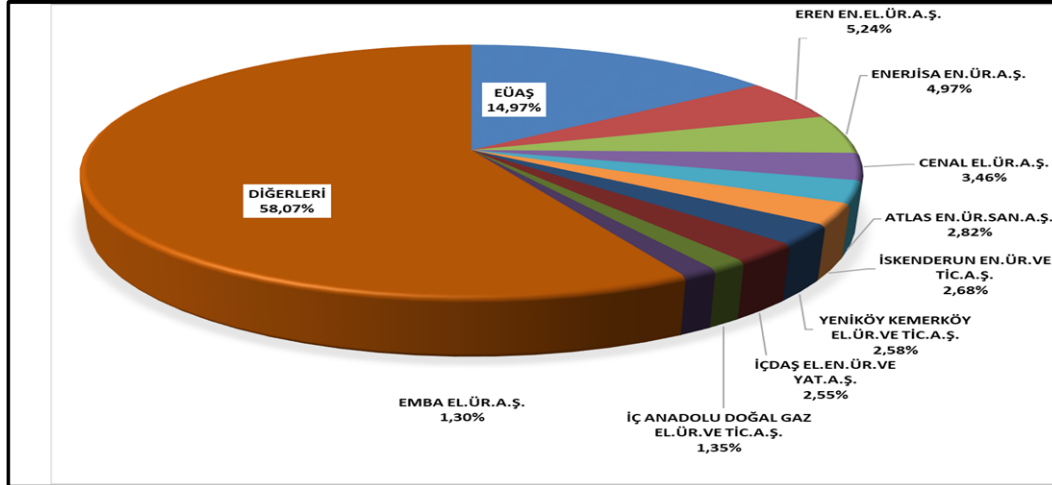
- (6) Birinci İşlem bakımından ekonomik gerekçe (.....) şeklinde; İkinci ve Üçüncü İşlem bakımından ise ekonomik (.....) şeklinde bildirilmiştir.
- (7) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.*" hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (8) Birinci İşlem ile nihai olarak MELTEM ENERJİ'nin POLAT HOLDİNG ve İŞ ENERJİ tarafından ortak kontrol edilmesi planlanmaktadır. POLAT HOLDİNG ve İŞ ENERJİ arasında imzalanan Pay Sahipleri Sözleşmesi uyarınca; tarafların ticari politika ve yönetim yapısı gibi stratejik hususlarda karar verirken ortak bir anlayışa sahip olacağı ve iş birliği yapmak zorunluluklarının bulunacağı belirtilmektedir. İlgili düzenlemeler incelendiğinde, MELTEM ENERJİ'nin iki yönetim kurulu üyesinin bulunacağı,¹ bu üyelerin herhangi birisinin belirleyici oy hakkının bulunmayacağı ve kararların oy birliği ile alınacağı ve aksi hâlde kilitlenme durumunun geçerli olacağı görülmekte olup MELTEM ENERJİ'nin işlem sonrasındaki kontrol yapısının, ortak girişimin kriterlerinden olan ortak kontrol şartını sağladığı anlaşılmaktadır.
- (9) Birinci İşlem özelinde dosya kapsamında bildirilen bilgilerden MELTEM ENERJİ'nin yönetim, finansal kaynaklar, personel ve varlıklar başta olmak üzere pazarda kendi başına faaliyet gösterebilmek için yeterli kaynaklara sahip olduğu, işlem öncesindeki faaliyetlerini işlemin ardından aynı ve bağımsız bir şekilde yürüteceği kanaati oluşmuştur. Bu çerçevede bildirim konusu işlemin, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin kontrol yapısında değişiklik meydana getirdiği ve 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası dolayısıyla aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (10) Bunun yanında İkinci ve Üçüncü İşlemler bakımından tüm hakları ile sırasıyla; ŞUA ELEKTRİK'in sermayesinin tamamına tekabül eden hisselerinin İŞ ENERJİ tarafından devralınacağı ve DORUK ENERJİ'nin sermayesinin tamamına tekabül eden hisselerinin ise POLAT HOLDİNG tarafından devralınacağı ve şirketler üzerindeki kontrol yapısının ortak kontrolden tek kontrole geçiş şeklinde değişiklik arz edeceği anlaşılmaktadır. Bildirim konusu işlemlerin her birinin gerçekleştirilmesi ile kontrolde kalıcı değişikliğe yol açılacağından, işlemlerin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer yandan, tarafların ciroları incelendiğinde, Birinci İşlem bakımından 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin (a) bendinde düzenlenen ciro eşiklerinin aşıldığı, dolayısıyla işlemin Rekabet Kurulu (Kurul) iznine tabi olduğu; İkinci ve Üçüncü İşlem bakımından ise ciroların 250 milyon TL'nin altında olması sebebiyle 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde düzenlenen eşiklerin aşılmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte 2010/4 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinin beşinci fıkrasında "*Üç yıllık dönem içinde, aynı kişiler ya da taraflar arasında veya aynı ilgili ürün pazarında aynı teşebbüs tarafından, bu maddenin ikinci fıkrası anlamında gerçekleştirilen iki ya da daha fazla işlem, bu Tebliğin 7 nci*

¹ Taraflar arasındaki Pay Devir Sözleşmesinin 3.4. numaralı maddesinde, işlemin kapanışı ile hâlihazırda ortak kontrol edilen ERGUVAN ENERJİ tarafından iki yeni yönetim kurulu üyesi atanacağı belirtilmektedir.

maddesinde yer alan ciroların hesaplanması bakımından tek bir işlem olarak değerlendirilir.” hükmü doğrultusunda, kontrol değişikliğine yol açan Birinci İşlemin, esas itibarıyla aynı pazarda ve aynı işlem tarafları arasında yapılması ile tarafların üç yıllık dönem içerisinde gerçekleştirdiği ve Kurul tarafından izin verilen diğer işlemler dikkate alındığında² 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen ciro eşiklerinin aşıldığı anlaşılmaktadır.

- (11) İşlem taraflarından biri olan POLAT HOLDİNG elektrik enerjisi üretimi, gayrimenkul geliştirme yatırımları, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi, teknoloji ve yönetim danışmanlığı hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir. İŞBANK’ın faaliyetlerinin ise bankacılık hizmetlerinin yanı sıra, İŞ ENERJİ ve Greeneco Enerji Elektrik Üretim AŞ aracılığıyla elektrik enerjisi üretimine ilişkin yatırımlar ile elektrik enerjisi üretiminden ve satışından oluşmaktadır. Bildirim konusu tüm işlemler bakımından işlem taraflarının faaliyetleri arasında “elektrik enerjisi üretimi ve satışı pazarında” yatay olarak örtüşme bulunduğu değerlendirilmektedir.
- (12) Elektrik enerjisi üretimi ve satışı pazarı oldukça parçalı bir yapıya sahiptir. Elektrik Piyasası Kanunu’nun 7. maddesinin beşinci fıkrası “Herhangi bir gerçek veya özel sektör tüzel kişinin kontrol ettiği üretim şirketleri aracılığıyla üretebileceği toplam elektrik enerjisi üretim miktarı, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi üretim miktarının yüzde yirmisini geçemez” hükmünü haizdir. Buradan hareketle, elektrik enerjisi üretim pazarının mümkün mertebe birçok oyuncunun katılımı ile şekillenmesinin amaçlandığı söylenebilir. Elektrik enerjisi üretimi ve satışı pazarı bakımından ilk 10 teşebbüsün 2022 yılı pazar paylarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir.

Şekil: 2022 Yılı Lisanslı Elektrik Enerjisi Üretiminde İlk 10 Teşebbüsün Pazar Payı (%)

Kaynak: EPDK, "Elektrik Piyasası 2022 Yılı Piyasa Gelişim Raporu"

- (13) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun (EPDK) 2022 yılında yayımladığı rapora göre lisanslı elektrik enerjisi üretiminde en yüksek paya sahip ilk teşebbüsün pazar payının yaklaşık %15 olduğu, en büyük 10 üreticinin pazar paylarının ise toplam pazarın yaklaşık %42’sini oluşturduğu görülmektedir. Bu bakımdan pazarın geriye kalan %58’lik kısmında çok sayıda küçük teşebbüsün yer aldığı anlaşılmaktadır.

² 08.04.2021 tarihli ve 21-20/235-99 sayılı; 21.10.2021 tarihli ve 21-51/704-348 sayılı; 21.10.2021 tarihli ve 21-51/704-348 sayılı; 05.01.2023 tarihli ve 23-01/5-4 sayılı; 07.03.2024 tarihli ve 24-12/233-96 sayılı Kurul kararları.

- (14) 2021-2023 döneminde işlem taraflarının elektrik enerjisi üretimi ve satışı pazarındaki payları ise aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 1: İşlem Taraflarının Kurulu Güç ve Üretim Miktarı Bazında Pazar Payları (%)

İlgili İşlem	Ünvan	2021		2022		2023	
		Üretim (MWh)	Kurulu Güç (MWp)	Üretim (MWh)	Kurulu Güç (MWp)	Üretim (MWh)	Kurulu Güç (MWp)
Birinci İşlem	İŞBANK	0,64	0,90	0,73	0,86	0,89	1,02
	POLAT HOLDİNG	0,52	0,67	0,61	0,67	0,58	0,66
	MELTEM ENERJİ	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
	TOPLAM	1,17	1,58	1,35	1,54	1,48	1,69
İkinci İşlem	İŞBANK	0,64	0,90	0,73	0,86	0,89	1,02
	ŞUA ELEKTRİK	0,02	0,03	0,02	0,03	0,02	0,02
	TOPLAM	0,66	0,93	0,75	0,89	0,91	1,04
Üçüncü İşlem	POLAT HOLDİNG	0,52	0,67	0,61	0,67	0,58	0,66
	DORUK ENERJİ	0,03	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04
	TOPLAM	0,55	0,71	0,64	0,70	0,61	0,70

Kaynak: Bildirim Formu

- (15) Yukarıdaki tablodan her üç işlem kapsamında planlanan devralmalar açısından devre konu şirketlerin gerek kurulu güç gerekse üretim miktarı yönünden pazar paylarının oldukça sınırlı olduğu, işlemlerin gerçekleşmesi halinde tarafların elektrik enerjisi üretimi ve satışı pazarında toplam pazar paylarında kayda değer bir değişiklik meydana gelmeyeceği anlaşılmaktadır.
- (16) Yapılan tüm inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, bildirim konusu işlemlerin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.